

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลกระทบทางสังคมอันอาจเกิดจากโครงการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพานเชียงใหม่ - แม่ฮ่องสอน กรณีศึกษาบ้านแม่ปิง ตำบลแม่ฮี้ อำเภอป่าเย็บ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน นางสาวเปล่งศรี ทองอ่อน

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
รศ.ดร.ชูเกียรติ ลิสุวรรณ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ผลกระทบทางสังคมอันอาจเกิดจากโครงการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพานเชียงใหม่ – แม่ฮ่องสอน กรณีศึกษาบ้านแม่ปิง ตำบลแม่ฮี้ อำเภอป่าเย็บ จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาผลกระทบทางสังคมทั้งทางบวกและทางลบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในช่วงก่อนมีโครงการ ระหว่างการก่อสร้างและเมื่อเปิดดำเนินการโครงการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพาน 2) เพื่อให้ข้อเสนอแนะทางในการบรรเทาผลกระทบทางลบจากโครงการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพาน

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การประชุมกลุ่มย่อยและแบบสอบถามในประเด็นผลกระทบทางสังคมด้านวิถีการดำรงชีวิตและระบบความเชื่อ ความสัมพันธ์ทางสังคม ระบบเศรษฐกิจ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากร

ผลการศึกษาพบว่า ผลกระทบทางสังคมที่คาดว่าจะเกิดขึ้นประกอบด้วยวิถีการดำรงชีวิตและระบบความเชื่อ อาจเกิดการรับและลอกเลียนแบบวัฒนธรรมการแต่งกายและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ภาษาปกากะญออาจถูกลดความสำคัญ อาจเกิดการสูญเสียพื้นที่ป่าชุมชน การทอผ้าในหมู่บ้านอาจลดลง ประเพณีวัฒนธรรมและระบบความเชื่อของหมู่บ้านทั้งศาสนาพุทธและคริสต์ของหมู่บ้านอาจถูกลดความสำคัญ ผลกระทบทางบวก อาจมีรายได้จากการขายผ้าทอ อาจเกิดการสนับสนุนวิถีการดำรงชีวิตจากหน่วยงานท้องถิ่นและการเรียนรู้ภาษาสากลเพื่อติดต่อกับคนภายนอก

ด้านความสัมพันธ์ทางสังคมในหมู่บ้าน ความสัมพันธ์ในครอบครัวอาจเกิดความห่างเหินต่างคนต่างอยู่ อาจเกิดความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ความสัมพันธ์ของคนในหมู่บ้านอาจลดลง และอาจเสียโอกาสที่จะได้รับผลประโยชน์จากกิจกรรมต่าง ๆ

ด้านระบบเศรษฐกิจ อาชีพเกษตรกรอาจถูกลดความสำคัญลง อาจเกิดการขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตร อาจเกิดการแข่งขันระหว่างธุรกิจของชาวบ้านกับธุรกิจของนายทุน ผลกระทบทางบวก อาจเกิดการจ้างแรงงานและมีรายได้เสริม คนหนุ่มสาวอาจมีโอกาสดำเนินมาทำงานใกล้บ้านและมีโอกาสในการพัฒนาทักษะความรู้ ความชำนาญงานในโครงการเพิ่มขึ้น

ด้านการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร อาจเกิดการชะล้าง ตกหล่นของเศษวัสดุลงในแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค อาจเกิดการขาดแคลนน้ำในการเกษตร อาจเกิดการสูญเสียทรัพยากรป่าไม้ พื้นที่เลี้ยงสัตว์อาจลดลง อาจเกิดการกว้านซื้อที่ดิน ผลกระทบทางบวก อาจเกิดการรวมกลุ่มขององค์กรเครือข่ายในหมู่บ้านและก่อให้เกิดการเฝ้าระวังของหน่วยงานภาครัฐในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น

Independent Study Title	Social Impact of the Chiang Mai - Mae Hong Son Rope Way Project on the People's Quality of Life : A Case Study of Maeping Village, Maehee Sub-district, Pai District, Mae Hong Son Province
Author	Miss Plengsri Tongon
Degree	Master of Arts (Man and Environment Management)
Independent Study Advisor	Assoc. Prof. Dr. Chukiatt Leesuwana

Abstract

The study entitled, "Social Impact of the Chiang Mai - Mae Hong Son Rope Way Project on the People's Quality of Life: A Case Study of Maeping Village, Maehee Sub-district, Pai District, Mae Hong Son Province", had two main objectives which were 1) to examine positive and negative social impacts before the construction, during the construction and after implementing the Rope Way Project; and 2) to suggest approaches to alleviate negative impact of the Rope Way Project.

The researcher collected data from participant and non-participant observations, in-depth interviews, focus group discussions and questionnaires concerning social impact in life style, belief system, social relationship, economic system and resources usage.

Findings indicated that anticipating social impact included life style and belief system. To illustrate, there would possibly be the culture reception and imitation in dressing and undesirable behavior. Furthermore, the importance of Karen language might decrease; community forest might be lost; cloth weaving in the village might reduce; the significance of belief system in the village, both Buddhism and Christianity, might decline. In relation to a positive impact, income might increase from weaving cloth; there might be a life style support

from local organizations and the learning in international language to communicate with external people.

With regard to social relationship in the village, family members might separate from one another and bring about different opinions. Moreover, the relationship of people in the village might decline and people might lose opportunities to gain benefits from several activities.

Regarding economic system, the significance of agricultural occupation might decline; there might be the shortage of agricultural labors and there might be a competitive business between the village people and the investors. However, in view of a positive impact, there might be labor hiring and an extra income; and young people might have a chance to work near their hometown and to improve their knowledge and skills in the Project.

In addition, regarding to resources usage, there might be a cleaning and falling of leftovers to the consuming water sources; there might be the water shortage for agriculture; there might be a lost of forest resource; cattle fields might reduce; and there might be lands cornering. However, in terms of a positive impact, there might be a group gathering of network organizations in the village and a warning system of government organizations in preserving local natural resources and environment.